

OBSAH

Předmluva	3
I. Fázový posuv	7
a) Vznik fázového posuvu	7
b) Následky fázového posuvu.	10
1. Zvětšení pořizovacích nákladů na elektrické zařízení	16
2. Zmenšení využití elektrického zařízení	16
3. Zvětšení tepelných ztrát v elektrickém zařízení	16
4. Zvýšení úbytku napětí v síti	18
5. Zhoršení vypínacích podmínek vypínačů	20
II. Zlepšování účinníku	20
a) Spotřebiče jalové energie	21
1. Asynchronní elektromotory	22
2. Transformátory	23
3. Vrchní a kabelová vedení	24
b) Způsoby zlepšování účinníku	25
1. Synchronisovaný indukční motor	27
2. Rotační kompensátory (měniče účinníku)	30
3. Synchronní kompensátory	30
4. Statické kondensátory	32
III. Provedení kondensátorů a jejich charakteristické údaje	39
IV. Návrh kondensátorových souprav pro zlepšování účinníku	44
1. Volba druhu kompensace	44
Individuální kompensace	45
Skupinová kompensace	47
Centrální kompensace	47
Smíšená kompensace	48
2. Určení výchozích údajů pro návrh	48
3. Určení velikosti baterie	52
a) Určení compensačního jalového výkonu podle požadovaného zlepšení účinníku	53
b) Určení compensačního jalového výkonu podle požadovaného zmenšení zdánlivého výkonu	57
c) Určení compensačního jalového výkonu podle požadovaného zvětšení využití příkonu	60
d) Určení compensačního jalového výkonu podle požadovaného zlepšení napěťových poměrů	65
e) Určení compensačního jalového výkonu podle požadovaného zmenšení zdánlivého proudu	68
f) Určení compensačního jalového výkonu podle požadovaného zmenšení ztrát	69
g) Zlepšení účinníku u svářeček	72
4. Hospodářská stránka návrhu	72
a) Pohnutky čistě hospodářské	74
b) Pohnutky technicko-hospodářské.	76
c) Pohnutky čistě technické	79

5. Volba přístrojové výzbroje	79
a) Spínání obvodů s kondensátory	80
1. Zapnutí kondensátoru	80
2. Vypnutí kondensátoru	83
b) Vybíjení kondensátorů	84
c) Jištění pojistkami	85
d) Jištění elektromagnetickými a tepelnými spouštěmi	86
1. Elektromagnetická spoušť	86
2. Tepelná spoušť	86
e) Pomocné a kontrolní přístroje	86
f) Směrnice pro volbu spínačů, pojistek, spouští a vedení	87
1. Spínače	87
2. Pojistky	88
3. Nadproudové spouště a relé	89
4. Vedení	90
g) Příklad výzbroje baterie pro největší nároky	90
6. Základní schemata pro zapojení kondensátorů a kondensátorových baterií	92
a) Příklady zapojení	92
b) Zvláštní zapojení pro hlášení probití některého kondensátoru	100
7. Konstruktivní provedení kompensace kondensátory	102
a) Provedení individuálních kondensátorů	102
b) Provedení baterií	103
V. Návrh ostatních kompenzačních zařízení	113
Přehled charakteristických údajů pro synchronní kompensátory	114
VI. Vliv kondensátorů na rozvodný systém	116
a) Vliv spínacích pochodů	116
b) Vliv kondensátorových baterií na postupné vlny napětí	117
c) Resonanční úkazy	118
Proudová resonance	119
Napěťová resonance	119
d) Samobuzení	121
1. Při individuální kompensaci	121
2. Při centrální neb skupinové kompensaci	125
e) Kondensátor a vyšší harmonické	127
f) Kondensátory v síti s hromadným ovládním	131
VII. Ochrana proti nebezpečnému doteku	134
VIII. Kondensátor na montáži a v provozu	139
a) Doprava kondensátorů	139
b) Montáž kondensátorů a baterií	139
c) Provoz a údržba	141
Dodatek: Automatická regulace účinníku statickými kondensátory	143
a) Regulace $\cos \varphi$ v závislosti na jalovém konsumu	144
Impulsní regulace	144
Regulace otáčivým regulátorem	149
b) Regulace účinníku v závislosti na velikosti provozního proudu	155
c) Automatická regulace účinníku v závislosti na napětí	156
d) Automatická regulace v závislosti na čase	156
e) Automatická regulace kombinovaná	156
f) Konstrukční provedení	157
Závěrem	158